

WANBETALING IN RELATIE TOT HET ONTWERP BESLUIT NORMERING VAN KOSTEN TER VERKRIJGING VAN VOLDOENING BUITEN RECHTE

ALGEMEEN.

Aanleiding voor deze kanttekeningen is het ontwerp Besluit van regels ter normering van de vergoeding voor kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte.

Dat het ontwerp Besluit een uitvloeisel is van het Algemeen Overleg in de Tweede Kamer over preventie en bestrijding van stille armoede en sociale uitsluiting behoeft blijkens de memorie en nota van toelichting geen nadere onderbouwing. Het is echter de vraag of met het thans voorliggende ontwerp een bijdrage wordt geleverd aan de geformuleerde doelstellingen en of er sprake is van een aanknopng met de maatschappelijke realiteit.

Duidelijkheid is het devies, maar met het ontwerp wordt een scheiding gepropageerd in de wereld van dagelijkse transacties tussen enerzijds particulieren en bedrijven en van verbintenissen tussen bedrijven onderling anderzijds. Daarnaast wordt een niet nader onderbouwd bedrag aan hoofdsom als uitgangspunt genomen om tot een normering te komen, met als gevolg dat op tal van gebieden nog steeds onduidelijkheid blijft bestaan, niet in de laatste plaats veroorzaakt door het grillig beleid van de verschillende rechtbanken. In de jurisprudentie is, naast een kentering in tijd gemeten, helaas nog immer geen eenduidig beleid vast te stellen (het voert in dit bestek te ver om specifieke uitspraken aan te halen maar desgewenst kan een variëteit en diversiteit aan rechterlijke motivaties worden overgelegd).

Blijkens de memorie en nota van toelichting vormt bescherming van met name consumenten en kleine bedrijven, zoals eenmanszaken, tegen onredelijke incassokosten de grondslag voor het trachten te verkrijgen van duidelijkheid, c.q. de normering van incassokosten. De in memorie en nota van toelichting gegeven onderbouwing van het ontwerp Besluit getuigt helaas niet van inzicht in de onderliggende problematiek, terwijl de verlangde bescherming slechts ten dele wordt bestreken. Dit wordt ondermeer veroorzaakt door een volstrekt ongefundeerde tweedeling en het niet hanteren van een onderscheid tussen wie nu exact incasseert. Als uitvloeisel van bestrijding van stille armoede en sociale uitsluiting schiet het ontwerp haar doel ook volledig voorbij. Voor zover er immers sprake is van een non possum situatie, dan bieden bestaande regelingen schuldenaren al soelaas door met name de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. Hiermede wil gezegd zijn, dat als vorderingen van schuldeisers onbetaald blijven vanwege financiële moeilijkheden, of zo men wil door (ingetreden) armoede, het aspect van incassokosten feitelijk niet eens aan de orde is.

Met deze Inleiding wil niet gezegd zijn, dat duidelijkheid ten aanzien van de hoogte van incassokosten, die van nalatige debiteuren kunnen worden gevorderd, niet zou zijn toe te juichen, maar wel dat het zaak is duidelijkheid te verschaffen voor het gehele speelveld van (handels)transacties op het civiele gebied, waarbij er tevens oog dient te zijn voor de belangen van schuldeisers en wel in relatie met de maatschappelijke realiteit van het bestaan(srecht) van incasso intermediairs. Dat er op het gebied van wanbetaling ook niet te verwaarlozen belangen aan de zijde van schuldeisers bestaan moge reeds blijken uit de Europese Richtlijn 2000/35EG houdende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties die op 8 augustus 2000 in werking is getreden. Deze Richtlijn is gebaseerd

op een onderzoek door de Europese Commissie, waaruit is gebleken, dat wanbetaling in Europa jaarlijks een schadepost van 23,6 miljard Euro oplevert en een verlies van 450.000 arbeidsplaatsen. Wanbetaling heeft kortom naast belangen van schuldenaren en schuldeisers ook een direct gevolg voor maatschappelijke verhoudingen .

DE PRAKTIJK

Duidelijkheid is geboden in normering, maar dan wel met in achtneming van de belangen van zowel schuldenaren, als schuldeisers, terwijl het gehele speelveld van (handels)transacties dient te worden bestreken. Normering van incassokosten kan voor de hanteerbaarheid niet anders geschieden dan middels het abstraheren van verrichte incassohandelingen. Incassokosten zijn in de eerste plaats een uitvloeisel van wanbetaling op zich. De maatschappelijke realiteit is, dat als een schuldeiser zich geconfronteerd ziet met aanhoudende wanbetaling hij zich zal voorzien van de gespecialiseerde hulp van een incasso intermediair. Het verschuldigd worden van incassokosten dient dan ook in redelijkheid te worden gekoppeld aan het moment, dat een schuldeiser zich daadwerkelijk genoodzaakt ziet zijn vordering uit handen te geven aan een gespecialiseerd incasso intermediair en nadat deze intermediair blijkt heeft gegeven van diens bemoeiingen.

Veroorzaakt door een teruglopende betalingsmoraal is er een voedingsbodem ontstaan voor een volwassen bedrijfstak en zijn tal van beroeps oefenaren (ondermeer gerechtsdeurwaarders en advocaten) en ondernemingen doende met het trachten te incasseren van vorderingen. Er is sprake van een professioneel zakelijke dienstverlening, waarbij oog bestaat voor de financiële positie van schuldenaren en wordt gepoogd om bijvoorbeeld middels betalingsregelingen te bewerkstelligen dat schuldeisers betaling van hun vorderingen verkrijgen. Dat er voor deze vorm van zakelijke dienstverlening tarieven (mogen) worden berekend staat buiten kijf (hier te lande gaat immers uitsluitend de zon voor niets op). Evenzeer dient echter als uitgangspunt te worden gehuldigd, dat schuldeisers niet behoeven op te komen voor de gevolgen van wanbetaling van schuldenaren (wie zich brandt dient op de blaren te zitten). Normering van incassokosten dient aldus op een evenwichtige wijze de belangen van zowel schuldenaren, als schuldeisers te dienen, waarbij de ogen niet gesloten kunnen worden voor een tariefstructuur, zoals deze gemeenlijk uit de professioneel zakelijke incasso dienstverlening voortvloeit. Een dienstverlener in de incassobranche vermag een redelijke vergoeding te rekenen, indien er daadwerkelijk resultaat wordt geboekt en zal dus veelal tal van bemoeiingen die geen resultaat opleveren voor eigen rekening moeten nemen. Een incasso intermediair zal er voor het op deugdelijke wijze verrichten van incassowerkzaamheden een bedrijfsorganisatie op na moeten houden, waarin (gespecialiseerde) medewerkers, kantoorruimte, computers etc. voorhanden zijn. Met al deze voorzieningen en de geschetste tariefstructuur gaat het niet aan om te veronderstellen dat het in het ontwerp Besluit genoemde minimumbedrag van € 40,00 in de regel het aanmaken van een dossier en het opstellen en verzenden van een aanmaningsbrief zou compenseren, laat staan dat schuldeisers schadeloos gesteld kunnen worden geacht met de genoemde percentages in relatie met de maatschappelijke realiteit van het inschakelen van incasso intermediairs.

Met het vorenstaande is aangegeven, dat er ten aanzien van de normering van incassokosten in redelijkheid rekening dient te worden gehouden met de belangen van zowel schuldenaren, als schuldeisers en tevens, dat de maatschappelijke realiteit is, dat er sprake is van een professioneel geoutilleerde bedrijfstak, die zich bezighoudt met het

trachten te incasseren van vorderingen en daarmee het terugdringen van betalingsachterstanden. Normering is ook geboden met het oog op de grilligheid in het beleid van rechters/rechtbanken. Hoe verhoudt een en ander zich met de uitgangspunten van het ontwerp Besluit?

KANTTEKENINGEN BIJ HET ONTWERP BESLUIT

Het ontwerp Besluit is ingegeven door de wens om met name consumenten en kleine bedrijven, zoals eenmanszaken, bescherming te bieden voor te hoge incassokosten en geldt voor vorderingen met een hoofdsom van maximaal € 25.000,00.

Ofschoon de memorie en nota van toelichting refereren aan consumenten en kleine bedrijven is dat onvermeld gebleven in het ontwerp Besluit. Te vrezen is dan ook, dat in de rechtspraak bij handelsvorderingen naar analogie zal worden beslist.

Waarom er een grens is getrokken bij vorderingen met een hoofdsom van maximaal € 25.000,00 is op geen enkele wijze beredeneerd. Een in de toelichting getrokken vergelijking naar de verhoging van de competentiegrens van de kantonrechter tot € 25.000,00 mist iedere relevantie. Beide grenzen staan immers volledig los van elkaar. Bovendien is het niet ondenkbeeldig, dat in de rechtspraak aansluiting bij de voorgestelde normering wordt gezocht en eenvoudigweg wordt geredeneerd, dat er voor vorderingen hoger dan € 25.000,00 dan maar geen plaats is voor vergoeding van incassokosten.

In de memorie en nota van toelichting wordt uitgegaan van het abstraheren van incassohandelingen. Dat is te billijken uit een oogpunt van hanteerbaarheid, maar doet tevens de vraag rijzen waaraan dan de in het ontwerp genoemde percentages zijn gerelateerd, c.q. uit welke hoed deze tevoorschijn zijn getoverd. Voor de in het besluit opgenomen percentages wordt immers geen enkele onderbouwing gegeven.

Blijkens de toelichting maakt het voor de verschuldigdheid van de (genormeerde) incassokosten niet uit wie de vordering incasseert. Schuldeisers zijn vrij om te bepalen op welke wijze zij hun vordering (laten) incasseren en welke handelingen zij daarvoor verrichten. Afgezien van het feit dat deze redenering een vrijbrief kan behelzen voor een rigide vorm van eigenrichting, kan hiermede ook het bestaansrecht van de professioneel zakelijke dienstverlener op het gebied van incasso activiteiten geweld aan worden gedaan. Er wordt immers vrijbaan gegeven aan “binnen zonder kloppen” activiteiten, daar waar de professionele incasso dienstverlener nu juist een regulerende rol vervult. Bovendien staat het in de gevolgde redeneertrant elke schuldeiser vrij om direct na het vervallen van de betalingstermijn zijn vordering te verhogen met de genormeerde incassokosten, ook al zijn er geen incasso activiteiten verricht. Daarmede zullen de belangen van consumenten en kleine ondernemingen in geen geval gediend zijn, nu er feitelijk sprake zal zijn van een verhoging met een “wettelijke boete”. Met de gegeven onderbouwing zal het Besluit haar doel volledig voorbij schieten. Het is noodzaak om aansluiting te zoeken bij de bestaande maatschappelijke realiteit, waarbij een schuldeiser bij voortdurende wanbetaling zijn vordering ter incasso uit handen geeft aan een professioneel zakelijk incasso intermediair. In dat verband kan de schuldeiser naar redelijkheid ook verplicht worden eerst zelf moeite te doen om tot incasso te geraken, met als sluitstuk het verzenden van een laatste aanmaning, waarin het inzetten van het incasso traject wordt aangekondigd en tevens het verschuldigd worden van incassokosten wordt aangezegd. Daarmede zal dan tevens voldaan zijn aan de

eerste van de dubbele redelijkheidstoets en heeft de schuldenaar het in eigen hand om de verschuldigdheid van incassokosten alsnog te voorkomen. Wordt deze mogelijkheid onbenut gelaten en volgen daadwerkelijk incassohandelingen door een ingeschakeld incasso intermediair, dan dient dat het moment te zijn, waarop de schuldenaar daadwerkelijk incassokosten verschuldigd wordt.

Het toepassingsbereik van de voorgenomen regeling ziet met name op gevallen waarin de omvang van de te innen vordering niet of nauwelijks betwistbaar is, aldus de nota van toelichting. Dat is een te respecteren uitgangspunt, maar waar de toelichting geen oog voor heeft is, dat de hoofdsom wellicht eenvoudig is vast te stellen (bijv. de aanschafprijs van een computer), maar wat er aan de orde is als een schuldenaar stelt niet de (volledige) koopprijs te zijn verschuldigd in verband met vermeende gebreken aan de computer. Er zijn tal van dit soort zaken vast te stellen in de dagelijkse praktijk van een incasso intermediair. Dient dan het uitgangspunt te zijn, dat de hoofdsom niet eenvoudig is vast te stellen en dat dan de voorgestane normering in het geheel niet geldt, of zijn dan in het geheel geen incassokosten verschuldigd? Hetzelfde geldt ingeval van een door een schuldenaar in zijn algemeenheid al dan niet terecht gedaan beroep op een opschortingsrecht. Als aangegeven komen in de dagelijkse praktijk van een incasso intermediair tal van dit soort zaken voor en juist dan komt het specialisme aan bod en zal de intermediair pogen tot een oplossing te komen. Dat in dit soort gevallen geen aanspraak zou kunnen worden gemaakt op een vergoeding van incassokosten is niet alleen onredelijk, maar evenmin passend in de regulerende rol van incasso intermediairs. Juist door diens specialisme/het optreden als tussenpersoon kunnen spanningen in de hand worden gehouden en blijft het aantal aan te spannen procedures binnen de perken. In het kader van een vast te stellen normering, dient uiteraard ook rekening te worden gehouden met andere inspanningen van een incasso intermediair, dan het louter verzenden van aanmaningsbrieven.

Voor vorderingen boven de € 25.000,00 geeft de nota van toelichting aan, dat de huidige regeling blijft gelden. In het licht van de doelstellingen van het besluit is hier sprake van een logische ongerijmdheid. De noodzaak tot normering wordt immers bij bedragen tot € 25.000,00 ondermeer teruggevoerd op het scheppen van duidelijkheid, hetgeen alleen maar ingegeven kan zijn door onduidelijkheid in de bestaande "regeling". Door voor vorderingen boven de € 25.000,00 dan te verwijzen naar de huidige regeling wordt feitelijk de voor die vorderingen bestaande onduidelijkheid gelegitimeerd. Het onderscheid lijkt volledig ongegrond, immers niet gebaseerd op een logisch staande te houden redenering, om nog maar te zwijgen van de voorgenomen bescherming van consumenten en kleine bedrijven die een schuld hebben van een bedrag hoger dan € 25.000,00. Als al tot normering wordt overgegaan, waarom wordt dan niet het gehele gebied van civiele (handels)transacties bestreken? In de nota van toelichting wordt ook het rapport Voorwerk II genoemd. Is dat rapport dan maatgevend voor vorderingen boven € 25.000,00? Afgezien van het feit dat rapport Voorwerk II al is te beschouwen als een stuk af te wijzen pseudo wetgeving, heeft dit rapport bepaaldelijk niet tot duidelijkheid geleid in het rechterlijk beleid. Bovendien wordt middels dit rapport, of zo men wil de "huidige regeling" een van de pijlers van het civiele recht, ofwel de contractsvrijheid met voeten getreden. Er dient kortom juist ter wille van de duidelijkheid een regeling te worden nagestreefd die het gehele gebied van civiele (handels)transacties omvat! Dit kan tevens voorkomen, dat ingeval van grotere bedrijven en grotere vorderingen partijen maar een gang naar de rechter moeten maken, juist omdat de onduidelijkheid blijft voortbestaan. Het kan toch niet zo zijn, dat onduidelijkheid moedwillig in stand wordt gehouden, omdat grotere bedrijven bij een verschil van mening over incassokosten bij een grotere vordering wel eerder geneigd zouden

zijn een gang naar de rechter te maken. Alsof de rechterlijke macht op een toestroom van dit soort zaken zou zitten te wachten, laat staan zakelijke partijen zelf!

Voor het berekenen van de genormeerde incassokosten dient de hoofdsom als uitgangspunt te worden genomen, geeft de nota van toelichting aan. Met (wettelijke) rente kan geen rekening worden gehouden, nu deze fluctueert. Wederom een discutabel standpunt, waarbij geen rekening wordt gehouden met de realiteit. Als een schuldeiser zijn vordering ter incasso overdraagt is immers zeer wel te bepalen hoe hoog de vordering op dat moment inclusief rente is. De schuldeiser draagt zijn vordering over op een moment dat sprake is van betalingsverzuim. Op de datum dat een incasso intermediair de vordering ter incasso in behandeling neemt is de vordering aan hoofdsom inclusief tot op die datum vervallen rente concreet bepaalbaar en is dat de vordering die de schuldenaar op de bewuste datum heeft. Er is dan ook absoluut niets op tegen om die feitelijke vordering als basis voor de berekening van de incassokosten te laten dienen.

Volgens de nota van toelichting kunnen de genormeerde incassokosten nimmer worden verhoogd met BTW. Wordt hier nogmaals een tweedeling gepropageerd? Een ingeschakeld incasso intermediair dient uiteindelijk zijn declaratie (ongeacht of genormeerde incassokosten zijn verhaald) aan de schuldeiser (in wiens opdracht wordt gewerkt) wettelijk te verhogen met BTW. Is de schuldeiser BTW-plichtig, dan vormt deze BTW geen schadepost, nu de BTW verrekenbaar is. Anders is het echter met de particuliere opdrachtgever, bijv. een tandarts. Deze kan de in rekening gebrachte BTW niet verrekenen en deze component vormt aldus voor de tandarts een schadepost. Er bestaat kortom geen enkele rechtvaardiging voor het gemaakte onderscheid, terwijl er bovendien sprake is van het breken met hetgeen in de rechtspraak gebruikelijk is. Over het fenomeen van eigen incasso door de schuldeiser is in het voorgaande reeds het nodige opgemerkt.

De incassokosten op zich worden in het ontwerp als percentage van de hoofdsom berekend. Op zich en geabstraheerd van incassohandelingen is daar niets mis mee. Waar het wel om gaat is dat er een bepaalbaar moment is, waarop incassokosten verschuldigd worden. Hoger is reeds beargumenteerd, dat dit moment mede ter bescherming van schuldenaren gekoppeld dient te zijn aan het door de schuldeiser ter incasso overdragen van zijn vordering en het daadwerkelijk ten uitvoer brengen van incasso handelingen door een incasso intermediair. Ook daarin is dan een vorm van normering besloten. Het zal in ieder geval tegengaan, dat schuldeisers te pas en te onpas hun vorderingen verhogen met de genormeerde incassokosten (die dan meer gelijken op een wettelijk boetebeding), dan het in redelijkheid gerelateerd zijn aan daadwerkelijk gemaakte kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte. Bovendien sluit het eerst verschuldigd worden van incassokosten bij inschakeling van een incasso intermediair naadloos aan bij de bestaande maatschappelijke realiteit. Afgezet tegen vorenstaande kaders past dan te bezien welk percentage van incassokosten als redelijk is te betrachten. Ook in dit verband dient de maatschappelijke realiteit niet uit het oog te worden verloren en zou ook moeten worden nagegaan, welke tarieven gemeenlijk door incasso intermediairs worden gehanteerd. Ten aanzien van de in het ontwerp genoemde percentages is op geen enkele wijze gebleken, dat er een diepgaand onderzoek is ingesteld naar hetgeen als gebruikelijk en redelijk is aan te merken. Derhalve komt het voor, dat de genoemde percentages zijn te beschouwen als schoten uit de losse pols. Er kan eenvoudigweg niet worden geabstraheerd van hetgeen in de incasso praktijk dagelijkse kost is. Hoger is daarvan reeds een indruk gegeven. Gelet op het er op nahouden van een professionele bedrijfsorganisatie is het niet staande te houden, dat een minimumbedrag van € 40,00 in de regel de kosten zou compenseren voor het

aanmaken van een dossier en het opstellen en versturen van een aanmaning. In het overgrote deel van de gevallen is met slechts het verzenden van een aanmaning immers de vordering nog niet betaald/geïncasseerd! Het vereist aldus een te voorspellen follow up middels een meer persoonlijke tussenkomst van een medewerker van de incasso intermediair, zoals het opnemen van telefonisch contact, het (mede in het belang van de schuldenaar) treffen van een betalingsregeling en het opvolgen daarvan, het verzenden van nadere aanmaningen, agendabeheer, het boeken van betalingen etc. Tevens dient niet onbelicht te blijven dat er ook sprake is van een rol van de incasso gemachtigde als mediator. Als er geabstraheerd wordt van incassohandelingen, dan dient wel een volledig beeld van alle denkbare activiteiten van een incasso intermediair in acht te worden genomen om tot een redelijk percentage aan incassokosten te kunnen komen. Het ontwerp Besluit geeft mede door de aangehangen uitgangspunten bepaaldelijk geen blijk van het meewegen van normaal te achten handelingen, weshalve de genoemde percentages willekeurig aandoen. De percentages zijn zodanig laag, dat deze een vergelijking met hetgeen in de incasso branche gebruikelijk is absoluut niet kunnen doorstaan en aldus zullen leiden tot aanzienlijk minder minnelijke incasso activiteiten. Dat heeft op zich weer tot gevolg, dat eerder een gang naar de rechter zal worden gemaakt met niet alleen een onwenselijke verhoging van de druk op de rechterlijke macht, maar bovendien nog hogere kosten voor de schuldenaar. De schuldenaar zal met andere woorden niet meer worden beschermd, maar zal van de regen in de drup geraken, nu immers naast genormeerde incassokosten ook nog eens aanzienlijke gerechts- en executiekosten verschuldigd zullen zijn. Er dient kortom een normering plaats te vinden die recht doet aan de maatschappelijke realiteit en een neerslag vormt van hetgeen in de incassobranche gebruikelijk is te achten. Daarmede zal dan uiteindelijk tegemoet worden gekomen aan de belangen van alle bij wanbetaling betrokken partijen. Tevens dient er een regeling tot stand te komen, waarin de incassokosten duidelijk zijn voor alle vorderingen. Het dient immers geen enkel doel om op bepaalde gebieden onduidelijkheid te laten bestaan. Hiermede wordt aangekomen bij het onderscheid tussen handelsvorderingen (de zogenaamde Business to Business, ofwel BtB vorderingen) en de vorderingen tussen bedrijven en consumenten (BtC vorderingen). Ook de Europese Unie hanteert dit onderscheid (vgl. de wettelijke handelsrente en de wettelijke rente ex art. 6:119a BW en art. 6:119 BW).

Voor wat betreft de verschuldigdheid van incassokosten ter zake van BtB vorderingen (overigens veelal hoger dan € 25.000,00) dient op basis van gelijkwaardigheid en professionalisme van partijen de contractsvrijheid als elementaire pijler van het civiele recht doorslaggevend te zijn. In handelsvoorwaarden pleegt door de hier bedoelde contractspartijen in het overgrote deel van de gevallen een percentage van 15 ter zake van incassokosten te worden gestipuleerd. Als er sprake is van betalingsverzuim en is voldaan aan overige voorwaarden als in dezes genoemd, dient er geen ruimte te zijn voor een rechterlijke matiging. Daarmede zou immers de contractsvrijheid worden geschonden. Ingeval er al sprake zou zijn van een onredelijkheid, dan dienen de incassokosten te worden gemitigeerd volgens een wettelijke normering, zodat voor een ieder duidelijkheid bestaat. Nu het incasseren van handelsvorderingen in zijn algemeenheid meer specialisme vergt (er bestaat een zeer ruime diversiteit aan transacties, zoals aanneming, industriële projecten, vervaardiging van machinerieën, grafische industrie, uitzendwezen etc.), met name ook gelet op de toename van het aantal grensoverschrijdende transacties, is het redelijk en reëel om ten aanzien van BtB vorderingen uit te gaan van hogere percentages dan bij BtC vorderingen. In het BtB segment is het welhaast geboden om incasso zaken reeds vanaf het eerste moment te laten behartigen door personen met minimaal een HBO opleiding, dan

wel juristen. In de BtB incasso branche is een tarief van 15% over geïncasseerde bedragen als gebruikelijk te beschouwen, hetgeen ook aansluit bij hetgeen veelal in handelsvoorwaarden is opgenomen. Hierbij dient bedacht te worden, dat ingeval de inspanningen van de intermediair niet tot resultaat leiden daarvoor feitelijk ook geen vergoeding wordt berekend, behoudens dan dossier en informatie kosten. Teneinde de redelijkheid in acht te nemen en daardoor mede de belangen in aanmerking te nemen van zowel debiteuren, crediteuren, zou een gestaffeld tarief kunnen worden vastgelegd, hetwelk als volgt zou kunnen luiden :

Hoofdsom vordering		Incassokosten	Minimum
Over de eerste	€ 10.000,00	15%	€ 50,00
Over het meerdere tot	€ 20.000,00	10%	
Over het meerdere tot	€ 40.000,00	5%	
Over het meerdere tot	€100.000,00	3%	
Over het meerdere		2%	

Aangetekend zij, dat dit gestaffelde tarief min of meer gelijk is aan het voormalige NOVA-tarief, hetwelk destijds in de rechtspraak als gangbaar en billijk werd geïnd. Daarom dat in een tijd van een voortdurend slechter wordende betalingsmoraal niet meer het geval zou zijn valt niet in te zien, terwijl van de hier genoemde percentages ook een opvoedkundig aspect vermag uit te gaan en schuldenaren motiveert hun facturen tijdig te betalen. Daarmede wordt dan ook een aanzienlijke economische schade voorkomen en is er tevens sprake van behoud van werkgelegenheid (vgl. het eerder aangehaalde onderzoek van de Europese Commissie).

Terzake van BtC vorderingen dient enerzijds bescherming tegen het berekenen van te hoge incassokosten in acht te worden genomen, doch dienen evenzeer belangen van crediteuren te worden gewaarborgd. Daarnaast dient er ruimte te zijn voor het verrichten van minnelijke incassohandelingen door incasso intermediairs, juist om schuldenaren voor hogere lasten (gerechts- en executiekosten) te behoeden. Hoger is reeds het een en ander opgemerkt over de belangrijke (regulerende) rol die incasso intermediairs in hun dagelijkse praktijk vervullen. Teneinde minnelijke incasso te kunnen uitvoeren dient er sprake te zijn van evenwichtig te achten percentages, waarbij de bedrijfskosten kunnen worden bestreden en enige winst wordt behaald teneinde kosten van personeel en bedrijfsvoering te kunnen bestrijden. De in het ontwerp genoemde percentages kunnen deze norm niet doorstaan, mede door als uitgangspunt te nemen, dat het niet uitmaakt wie de vordering incasseert. Uitgaande van het verschuldigd worden van incassokosten bij het inschakelen van een incasso intermediair zijn de navolgende percentages als redelijk te beschouwen.

Over de eerste	€ 3.000,00	15%	Minimum € 45,00
Over de volgende	€ 3.000,00	10%	
Over de volgende	€ 4.000,00	6%	
Over de volgende	€ 30.000,00	2,5%	
Over de volgende	€ 40.000,00	1%	

Over de volgende	€420.000,00	0,5%
Over de volgende	€500.000,00	0,3%
Daarboven		0,0%

Als reeds betoogd zullen lagere als de hier genoemde normen er toe leiden, dat een scala aan minnelijke incassohandelingen achterwege blijven en aldus zullen leiden tot een astronomische toename van aan te spannen rechtszaken. Dat brengt dan weer naast een extra belasting voor de rechterlijke macht ook een extra belasting mee voor deurwaarders, terwijl de schuldenaren hun schuldenlast alleen maar zien toenemen door additionele gerechts- en executiekosten. Niet ondenkbeeldig is voorts dat schuldeisers hun lagere vorderingen eerder zullen afschrijven en hun verliezen trachten te compenseren door arbeidsplaatsen op te geven en/of hun prijzen te verhogen en aldus de effecten van wanbetaling op de maatschappij afwentelen. Ten aanzien van een normering van overheidswege zou het overigens ook gepast zijn om een vergelijkend onderzoek uit te voeren naar de door de overheid zelf gehanteerde normen (hoe verhouden zich bijvoorbeeld door de fiscus opgelegde boetes bij niet tijdig betalen van aanslagen zich met de door de wetgever in het ontwerp Besluit voorgestane normen?).

Tenslotte gaat het ontwerp Besluit uit van een dwingendrechtelijk karakter van de voorgestelde normering. In het ontwerp is echter op geen enkele wijze geregeld op welke wijze naleving wordt gecontroleerd, terwijl evenmin sancties zijn opgenomen.

CONCLUSIE

Met het ontwerp Besluit worden ten onrechte tweedelingen gepropageerd, terwijl de wijze van de voorgestane normering bepaaldelijk niet zal leiden tot een daadwerkelijke bescherming van schuldenaren, niet getuigt van inzicht in de maatschappelijke (handels)realiteit en ten onrechte geen rekening houdt met de belangen van alle bij een incasso traject betrokken partijen.

Ommen, 28 oktober 2009.

Mr. H. Post